

	<p>Eiropas tieslietu padomju tīkls (ENCJ)</p> <p>European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ)</p>
<p>VIĻNAS DEKLARĀCIJA PAR TIESU IESTĀŽU PROBLĒMĀM UN IESPĒJĀM PAŠREIZĒJOS EKONOMIKAS APSTĀKĻOS</p>	<p>VILNIUS DECLARATION ON CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR THE JUDICIARY IN THE CURRENT ECONOMIC CLIMATE</p>
<p>Eiropas tieslietu padomju tīkls, pulcējoties Ģenerālajā asamblejā Viļņā (Lietuvā) 2011. gada 8.–10. jūnijā un</p> <p>IEVĒROJOT TO, KA</p> <p>I. vispārējā ekonomikas krīze būtiski ietekmē lielāko daļu Eiropas valstu, samazinot ekonomikas aktivitāti, izraisot finanšu līdzekļu nepietiekamību un palielinot bezdarbu;</p> <p>II. lielākā daļa valdību, saskaroties ar finanšu līdzekļu ierobežojumiem, veic atbildes pasākumus, lai mazinātu iztrūkumu, samazinot izdevumus un pārskatot veidu, kā valsts budžets tiek sadalīts ilgtermiņā;</p> <p>III. šī situācija būtiski ietekmē arī daudzus Eiropas tiesnešus, kuriem palielinās darba slodze, pieaugot izskatāmo lietu skaitam, jo īpaši civillietās, piemēram, attiecībā uz maksātnespēju, darba strīdiem un bankrotiem, bet dažiem arī krimināllietās, turklāt vienlaikus šiem tiesnešiem ir jāpakļaujas budžeta ierobežojumiem, kas izraisa darbinieku skaita samazināšanu un dažkārt arī</p>	<p>The European Network of Councils for the Judiciary, met in General Assembly in Vilnius (LT) on 8-10 June 2011</p> <p>CONSIDERING THAT:</p> <p>I. The global economic crisis is having a significant impact in most European countries resulting in reduced economic activity, scarcity of financial means and rising unemployment.</p> <p>II. Most governments, confronted with limited financial resources, are responding by taking measures to reduce the deficit by means of spending cuts and reviewing the way the state budget is distributed in the long term.</p> <p>III. This situation is also affecting most many European judiciaries which are facing a rising workload of cases, especially in civil matters such as insolvency/labour/bankruptcy and, for some, in criminal cases and at the same time are having to deal with budgetary restrictions resulting in staff cuts and, in some instances, a reduction in judicial wages.</p>

tiesnešu algu samazināšanu;

IV. Eiropas Padomes Ieteikums CM/rec (2010) 12, ko Ministru komiteja sniedza dalībvalstīm jautājumā par tiesnešu neatkarību, efektivitāti un pienākumiem, pasludina, ka:

- “katrai valstij ir jāpiešķir tiesām pietiekami līdzekļi, telpas un aprīkojums, lai tās varētu darboties saskaņā ar standartiem, kas noteikti Konvencijas 6. pantā, un lai tiesneši varētu strādāt efektīvi;

- un “tiesnešu atlīdzībai ir jābūt atbilstoši viņu profesijai un pienākumiem un pietiekamai, lai aizsargātu viņus no iejaukšanās ar mērķi ietekmēt tiesas nolēmumus”;

- un “jāievieš konkrētas tiesību normas, kas pasargātu jo īpaši tiesnešus no atlīdzības samazināšanas”;

V. jebkurai ekonomiskam pasākumam, pat ja tas ir pagaidu pasākums, kas var ietekmēt tiesu sistēmu, ir jāaizsargā tiesību misija demokrātiskā sabiedrībā. Tiesnešiem pat visgrūtākajā ekonomikas situācijā arī turpmāk ir jāgarantē ikvienam pilsonim pamattiesības vērsties tiesā, pamattiesību efektīvu aizsardzību un tiesības uz kvalitatīvu tiesas spriedumu saprātīgā termiņā;

VI. neatkarīgai un efektīvai tiesai ir liela ekonomiskā vērtība, jo tā nodrošina piemērotu investīciju vidi, kas nepieciešama ekonomikas atjaunošanai;

VII. tiesām pieejamo līdzekļu samazināšanai var būt nevēlamas blaknes, kas var būt lielākas par paredzamo ieguvumu, ko radītu iespējamie valdības ietaupījumi. Novēloti spriedumi būtiskās lietās, piemēram, jautājumā par valsts

IV. The Council of Europe’s Recommendation CM/rec (2010) 12 of the Committee of Ministers to Member States on independence, efficiency and responsibilities of judges proclaims that : - “[e]ach state should allocate adequate resources, facilities and equipment to the courts to enable them to function in accordance with the standards laid down in Article 6 of the Convention and to enable judges to work efficiently - and “[j]udges’ remuneration should be commensurate with their profession and responsibilities, and be sufficient to shield them from inducements aimed at influencing their decisions”, - and “[s]pecific legal provisions should be introduced as a safeguard against a reduction in remuneration aimed specifically at judges.”

V. Any economic measure, however transitory, likely to affect the judiciary must preserve the essential role of justice in a democratic society. The judiciary must continue to guarantee even in stringent economic situations the fundamental right of the access of every citizen to justice, effective protection of fundamental rights and the delivery of quality justice in a reasonable time.

VI. An independent and efficient judiciary is of great economic value as it provides for a sound investment climate, necessary for the recovery of an economy.

VII. The reduction of resources available to the judiciary may have undesirable side effects which would outweigh the intended effect of possible governmental savings. Delayed justice in important cases, such as public procurement, insolvency and labour disputes, may cause great damage to

iepirkumu, maksātspēju un darba strīdiem, var nodarīt lielu kaitējumu investīciju projektiem; tie var aizkavēt jau tā ierobežoto līdzekļu produktīvu izmantošanu; un tie var apdraudēt ekonomikas atveseļošanu;

VIII. Eiropas tiesnešiem pēc tieslietu padomes vai līdzīgas autonomas struktūras ierosinājuma ir jāreaģē uz pašreizējo ekonomikas vidi, apzinot esošās problēmas un iespējas, lai šī reakcija būtu atbilstoša.

IESAKA TURPMĀK MINĒTO.

1. Ir jāapsver īpaši pasākumi, lai novērstu un mazinātu ekonomikas krīzes ietekmi uz tiesu iestāžu darba slodzi, pārdalot cilvēku resursus, uz laiku pastiprinot krīzes visvairāk skartās tiesas un veicot organizatoriskus kompensācijas pasākumus.

2. Pieejamie dati liecina, ka Eiropas sabiedrība nevis vienkārši sastopas ar pārejošu krīzi, bet iekļaujas jaunā ekonomikas sistēmā. Tāpēc ir nepieciešams izstrādāt un ieviest ilglaicīgu politiku attiecībā uz tiesu iekārtu, kas būtu atbilstoša šai topošajai situācijai.

3. Jaunajā situācijā ir nepieciešams izmantot iespējas veikt pasākumus ar mērķi uzlabot tiesu darba efektivitāti – šī situācija ne obligāti ir jāuztver kā tāda un pret to nav jāizturas tā, kā labākos laikos, kad varēja izskatīt iespējamās pārmaiņas tiesu sistēmā – tagad ir jāievieš un jāreformē tiesu procedūras un iekšējā organizācija, lai integrētu novatoriskas informācijas un sakaru tehnoloģijas, kas ir būtiskas pazīmes tiesu sistēmas efektivitātes paaugstināšanai.

investment projects; it may delay the productive use of scarce assets; and it could undermine economic recovery.

VIII. European judiciaries, inspired by the Councils for the Judiciary or similar autonomous bodies, should respond to the current economic climate by identifying the existing challenges and the opportunities to meet them appropriately.

RECOMMENDS

1. Special measures should be considered prevent and reduce the impact of the economic crisis on courts workload by the redistribution of human resources, the transitory reinforcement of the most affected courts and organisational remedies.

2. The available data suggests that European societies are not just facing a transitory crisis but are entering into a new economic landscape. It is necessary therefore to design and implement long term policies for the Judiciary adequate to this emerging situation.

3. The new landscape necessitates taking the opportunity to undertake measures aimed at improving the efficiency of the Courts, a situation not necessarily perceived and dealt with in better times to rethink the judicial map, to introduce and reform the procedures and the internal organisation of the courts and the integration of the innovative information and communication technologies which are essential features to increase this efficiency of the court system.

<p>4. Ir jāveicina investīcijas tiesu administrēšanā un modernās tehnoloģijās, kā arī cilvēku resursu nostiprināšanā tiesās, lai padarītu tiesu iestādes elastīgākas nākotnes problēmu risināšanā.</p> <p>5. Tiesu iestādes un tiesneši ir jāiesaista nepieciešamajās reformās.</p> <p>6. Tieslietu padomēm un autonomajām tiesu administrācijām ir jāuzņemas pildīt būtiskus uzdevumus, vienmēr paturot prātā un ievērojot kompetences jomas, kas ir citu valsts varas iestāžu pārziņā.</p> <p>7. Tiesnešiem ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nostiprinātu sabiedrības uzticību tiesu varai. Atklātība, pārskatāmība, atbildīgums, pilsoņu tiesību ievērošana, iejūtība pret viņu situāciju, tiesu iestāžu aktīvāka darbība, spriedumu un citu tiesas nolēmumu pieņemšana skaidrā un saprotamā valodā – tās ir būtiskās pazīmes, kas liecina par šā mērķa sasniegšanu. Ir jānodrošina iespēja vērsties tiesā, kā arī jāveic atbilstoši pasākumi, kas palīdzētu un veicinātu šo iespēju vērsties tiesā personām, kas ir īpaši viegli ievainojamas.</p> <p>8. Citas strīdu izšķiršanas sistēmas var piedāvāt pilsoņiem dzīvotspējīgu alternatīvu metodi, kā panākt mierizlīgumu un vispusīgāku risinājumu viņu domstarpībām. Ir jāveicina likumdošanas pasākumi, lai nostiprinātu starpniecības un samierināšanas nozīmi un izveidotu atbilstošus valsts dienestus, kā arī sekmētu tiesu iestāžu aktīvu darbību šādu alternatīvu atbalstīšanā un veicināšanā.</p> <p>9. Tie, kuri ir atbildīgi par tiesību aktu projektu sagatavošanu, ir jāmudina iesniegt skaidrus un nepārprotamus</p>	<p>4. Investment in administration of justice and modern technologies and the strengthening of human resources in courts should be encouraged in order to make judiciary more resilient to future challenges.</p> <p>5. Judiciaries and judges should be involved in the necessary reforms.</p> <p>6. Councils for the Judiciary or autonomous Courts' Administrations should assume a significant role always taking into account and respecting the competences of the other powers of State.</p> <p>7. Judiciaries should take all necessary steps to promote the public confidence in the courts. Openness, transparency, accountability, respect for the citizen, empathy with their situation, the development of courts' activity, the delivery of judgements and other judicial decisions in a clear and comprehensible language are essential features to achieve that purpose. Access to justice must be ensured including appropriate measures to assist and facilitate access to courts for persons of special vulnerability.</p> <p>8. Systems of alternative dispute resolution can offer citizens a viable alternative method of achieving a peaceful and more comprehensive solution to their conflicts. Legislative measures to strengthen to role of mediation and conciliation and the establishment of adequate public services and an active role of courts in supporting and promoting these kind of alternatives is to be encouraged.</p> <p>9. Those who are responsible for preparing draft legislation should be encouraged to promote clear and unambiguous laws to</p>
--	--

tiesību aktus, lai nodrošinātu lielāku tiesisko noteiktību un nepieļautu novēršamus juridiskus strīdus, kas palielina tiesu iestāžu darba slodzi.

10. Tiesu iestāžu un katra atsevišķā tiesneša neatkarība ir jā saglabā kā priekšnoteikums, kas ļauj spriest taisnu un objektīvu tiesu, aizsargājot cilvēktiesības un pamatbrīvības. Nedrīkst pieļaut nepieciešamību samazināt tiesu izmaksas, jo tā apdraudētu tiesu neatkarību. Tieslietu padomju būtisks darba uzdevums ir tiesu varas neatkarības saglabāšana un nostiprināšana.

achieve greater legal certainty and to prevent avoidable legal disputes which increase the work load of the courts.

10. The independence of the Judiciary and of every single judge is to be preserved as a prerequisite for the delivery of a fair and impartial justice in protecting human rights and fundamental freedoms. No necessity for cost cutting can be allowed to undermine judicial independence. It is the essential task of Councils for the Judiciary to maintain and strengthen the independence of the judiciary.